

HRVATSKI LIST

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

Nedjelja, 28. svibnja 1916.

Tisk i naklada:

Tiskara JOS. KRMPOTIC u Puli.

Odgovorni urednik: Josip Hain u Puli

Uredništvo se nalazi u Šišanskoj

ulici 24.

Sveudiljno prodiranje naših četa u Italiju.

BRZOJAVI.

Rat.

Talijanske ljeti.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 27. svibnja. (D. u.) Službeno se javlja:

R u s k o b o j i š t e .

Nema ništa nova.

T a l i j a n s k o b o j i š t e .

Oklopnuvši tvrdja Casarate, koja pristupa obrambenoj skupini Arsiero i koja zatvara puteve neposredno na jugozapadu od Barcarole, nalazi se u našim rukama. Poručnik je Albin Mlacker 14. saperskog generala prodrio sa svojim ljudima, na marenč za opstreljavanja sa dviju strana, u tvrdjavu, zarobio je neprijateljsku sapera, koji je hitio da ju bací u zrak, te je tako osvojio tri neotećene oklopne haubice i dva lahka topa. Sjeverno od Asiaga osvojile su naše čete Monte Moschizze i pogrančeni greben južno od doline Sugane, te su prodrije sve do Cima Maore.

Broj na bojištu zaplijenjenih topova povisio se na 284.

Na Monte Siefu i Kruju bili su suzbijeni svi neprijateljski napadaci.

J u g o i s t o ē n o b o j i š t e .

Kod Ferusa su pokušali Talijani da zapale mjesto koja leži na sjevernoj obali rijeke Vojusa. Proterale su ih naše ophodnje.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Hölter, podmarsal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 27. svibnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Z a p a d n o b o j i š t e .

Sjeverno od kanala La Bassée prodrla je naša ophodnja kod Festubera u neprijateljske položaje, uhvatila je zarobljenika i se je po tom vratila bez gubitka.

U Argonama živje lagumanje, kojim smo razorili na velikoj širini neprijateljske jarke.

Lijevo od Moze uspjejelo je Francuzima da prodru za čas u južni kut Cumièresa. Kad smo ih odanle protjerali, uhvatili smo 53 zarobljenika.

Na desnoj nam je obali Moze uspjejelo uznapredovati sve do vrhova na jugozapadnom rubu sunce Thiaumont.

Izjalovale su se posvema dvije neprijateljske navale protiv položaja, što smo ili od mala osvojili južno od tvrdje Douaumont. U horbama na jugozapadu i na jugu od tvrdje zarobili smo od 22. o. mj. 48 časnika i 1943 momka.

U ostalom ništa osobito.

Vrhovno vojno vodstvo.

Izvještaj njemačke mornarice.

Berlin, 27. (D. u.) Zapovjedništvo mornarice javlja službeno:

U noći pred 26. o. mj. skupina je nje mačkih ljetala napala iz novu rusku ljetalačku stanicu u Papenholcu na otoku Ösel. Pogodila je kod toga više puta svoj cilj, najčešće u samoj stanicu. Pored najžećeg opstreljavanja vratala su se sva ljetala ne oštećena.

Bugarski ratni izvještaj.

Sofija, 26. svibnja. (D. u.) Glavni stan javlja:

23. o. 24. svibnja nije bilo ništa osobita. Na fronti Dojran-Gjevgjeli obostrana topovska djelatnost. Naše je topništvo ušutalo neprijateljsku bateriju na jugu od sebe Majadagh, te je istjeralo neprijateljske streljice iz njihovih jaraka na zapad od sebe. Naše je ophodnja protjerala francusku ophodnju iz sebe Palmić.

Neprijateljsku su ljetala bacila 24. o. mj. jednu bombu na Gjevgjeli, drugu južno od sebe Petrovo, da nijesu nanijela nikakove stete. Pet je neprijateljskih ljetala bacalo bombe na Xanthi i na njegovu okolicu. Nekoliko je stanovnika ranjeno. Naše su zračne sile napale neprijatelja, te su ga prisilile hitro da se vrati. Jedno se je neprijateljsko ljetalo spustilo vrlo oštećeno na grčko zemljište.

Neprijateljsku su ljetala bacila 24. o. mj. jednu bombu na Gjevgjeli, drugu južno od sebe Petrovo, da nijesu nanijela nikakove stete. Pet je neprijateljskih ljetala bacalo bombe na Xanthi i na njegovu okolicu. Nekoliko je stanovnika ranjeno. Naše su zračne sile napale neprijatelja, te su ga prisilile hitro da se vrati. Jedno se je neprijateljsko ljetalo spustilo vrlo oštećeno na grčko zemljište.

BRZOJAVI.

Rat.

Talijanske ljeti.

Beč, 27. (D. u.) Opovrgava se vijest agencije Stefani, po kojoj dvije su talijanske torpednjače prisilile na večer 23. o. mj. u gornjem Jadranu a. loye torpednjače da se odlaže, pogodivši ih tobože više puta punim bićem. Sa mjerodavnom se mjestu ustanovljuje, da je jedna od naših sprednjih torpednjača, a ne lovac torpednjača, susrela dvije neprijateljske torpednjačke, koje su velikom parom vozile prama talijanskog obala. Otvorio se je vozeći dalje kratka topovska pučnjava koja nije potražila ništa jednu čitavu minutu. Nasa je torpednjača zadobila ne više punih hitaca, nego samo par toplinskih hitaca; a ona je pogodila najmanje jedanput ravnou u neprijateljsku torpednjaču.

Austro-Ugarska.

Pismo našeg cara nadvojvodi Leopoldu Salvatoru.

Beč, 27. (D. u.) „Strenfers Militärblatt“ javlja: Car je upravo slijedeće pismo na nadvojvodu Leopoldu Salvatoru: „Dragi gospodine rođacu, generale topništa nadvojvodi Leopoldo Salvatore! ja Vas imenujem generalom pukovnikom i čestitam Vam na sjajnu uspjesima, što ih je izvođilo moje vrijedno topništvo.“

Četvrti austrijski ratni zajam.

Beč, 27. (D. u.) Bila su potpisana 4442 milijuna austrijskog ratnog zajma, ne brojeći ovamo ono sto je vojska na ratušu potpisala.

Njemačka.

Saksonski kralj odlikovao našeg prije-stolnog sedjeduka.

D r a ž d n i, 27. (D. u.) Saksonski je kralj podijelio nadvojvodu Karlu Franji Josipu vitezku krst vojničkog „Henrikovog reda“.

Balkan.

Veselje Ateni.

Z r i c h, 26. Švicarska brzojavna informacija javlja iz Atene: Posebna izdanja novina, koja raspravlja vijest o austro-ugarskim uspjesima proti Italiji, pobudjuju obzirom na rasploženje proti Italije veliko veselje.

Ententa.

Rusija ne će zasebnog mira.

Lugano, 26. List „Corriere della Sera“ propioče izvještaj rograva svoga petrogradskoga zastupnika o odlicnim jedinim ruskim državnikom. Ovaj je među ostalim izjavio, da se sve vijesti o ruskim timovima namjeravaju, koje se javljaju u neutralnom inozemstvu, imaju svesti na zlobne njemačke izmisljene, a netemeljito ih viseći da može jasno razaznati svaki trijedno mislični čovjek iz samoga ruskoga položaja.

Mir sa Njemačkom da nailazi na nepremostive zaprjeke, dok ne bude pitanje glede Poljsku koja ne riješeno. Zapadne i Poljske Njemačkoj, to će biti najvažnija životna sredista ruskih carstva, Kijev, Moskva i Petrograd ispostavljena neprestano njemačkom ugrovzivanju; proti tokovoj pogiblji su Poljaci već od vremena carice Katarine II. kroz koju bila obrana. No posto je Njemačka s drugu strane nikako ne će odrediti veliki problem, koje će se iz posjeda Poljske, to je prije potpunog iscrpljenja njemačke otporne snage sporazum glede tog plana isključen.

Prije bi se moglo misliti na sporazum sa Austro-Ugarskom — ne gledeći na vjernost, koju Rusija duguje londonskom ugovoru, — ne smatra ruska vlasti habsburšku monarhiju više kao nevinu državu; da i ovdje bi naša svaka se parnata nagoda na olpor Njemačku.

Na sljedeći poteskoće naša i svaki pokus sporazuma sa Turškom, ponajpre glede pitanja Dardanele, jer da ostane morske uze u turskom posjedu, znaci to njemački nadzor nad ruskim izvozom žita. Njemačka da time dobiva ključ do Crne morske, a Rusija bi morala zatruditi svoju gospodarsku, a ujedno i svoju političku neovisnost.

Ruska ratna dohodarina. — Nova stranka u dumi.

Kopnena 26., 26. „National Tidende“ javlja iz Petrograda: Ministarsko je vijeće potvrdilo zakon o vojnoj dohodarini, koji je prihvatio državno vijeće i državna duma.

Uništavaite muhe da se ne umnožavaju.

Lijepenke za uništavanje muha dobivaju se kod Jos. Krmpotić u Puli.

U državnoj se dumi stvorila nova stranka, i brojči četrdeset članova. Predsjednikom joj je Šerbetović.

Engleski kralj engleskomu narodu.

London, 27. (D. u.) Kralj je upravo proglašen na engleski prič, kojim pozivaju pod oružje sve sposobne muskarce od 18. do 45. godine.

Kralj zahvaljuje narodu na njegovom domljivom državanju, po kojemu je bilo moguće dobrovoljačkim novačenjem sakupiti vojsku od 5 milijuna i 41 tisuću vojnika.

Engleski sud o imenovanju Helffericha.

Roter d a m , 26. „Daily Mail“ piše u uvodnom članku: Upravo je stavljen do znanja, da je gospodarstvena konferencija odgodjena do posljedje sedmice mjeseca lipnja. No Njemačka je već poduzeala korake za rat poslije rata. Imenovanje Helffericha, koji nije političar, nego bankar, znači, da će Njemačka, kad nastupi zgodan trenutak, imati govor već citavi tarifni sustav, da započne gospodarstveni rat za ponovno osvojjenje izvozne trgovine. To bi Engleska kazala na to, kad bi kavkav čovjek, koji se bavi trgovinskim poslovima, bio pozvan na čelo ministarstva? Car je imenovanjem Helfferichovim pokazao, da jasno raspoznao položaj. Samo muž, kao što je Helfferich, mogao bi taj položaj svladati.

Iskaz socijalista u Turinu.

G e n f , 26. U Turinu došlo je povodom govoru ratnog navještaja do velikih iskaza socijalista. Promet je po glavnim ulicama bio kroz čitave sate zatvoren. U Turinskog je pučkoj zgradi u odlučnu rusku ofenzivu izvještajno unaprijed povoljno.

Vojskovodje su morali stvar prije dobro promisliti. „Tričina“ zaključuje pitanjem: Je li pripravljen jedinstven postupak protiv srednjih vlasti?

Talijansko-ruske ljubezljivosti.

Lugano, 26. List „Corriere della Sera“ propioče izvještaj iz Petrograda, prema kojemu postoji ondje misljenje, da je austrijska ofenziva proti Italiji dovršena i da radi toga Talijani netrebaju rasterećenju po Rusiji. List nevoljno odvraća, da austro-ugarska ofenziva još nije nipošto dosegla do mirovanja, da austro-ugarska armada radi o tom kako bi se učvrstila i svoje topove poslala unaprijed. Prividno da je Austrougarska izdala za Rus posle drugiće ratne izvještaje nego li za one druge. Italija pridržava vise od polovice austro-ugarske vojske i radi toga da je vrijeme za odlučnu rusku ofenzivu izvještajno izvještajno.

Iskaz socijalista u Turinu.

G e n f , 26. U Turinu došlo je povodom govoru ratnog navještaja do velikih iskaza socijalista. Promet je po glavnim ulicama bio kroz čitave sate zatvoren. U Turinskog je pučkoj zgradi u odlučnu rusku ofenzivu unaprijed.

Amerika.

Američki poslanik Gerard o miru.

Mona k o v , 27. (D. u.) „Münchener Zeitung“ donosi razgovor s američkim poslanikom Gerandom, koji je izjavio: „Njemačko-američka kriza je već sretno prebrođena. Učvršćen dobrobit odnosaja, s Njemačkom je jedan od najvažnijih čimbenika u diplomatskom položaju. Americi treba silno mir. Mudri i vrlo umjerenje rijeći državnog kancelara o njemačkoj prigravnosti za mir učinile su možda najviše dojme u Americi. Poslanič je zaključio, da nitko ne može da uskoleba njegovo pouzdanje, da je mir već na putu.“

Poseđovanje Amerike za mir.

B u d i m p e š t a , 25. Obzirom na tobožnje namjerice Amerike glede poseđovanja o mire saznaće list „Pester Lloyd“ iz bečkih diplomatskih krovova, da ondje ne predlože nikakove vijesti, da je već sretno prebrođena, s Njemačkom je jedan od najvažnijih čimbenika u diplomatskom položaju. Americi treba silno mir. Mudri i vrlo umjerenje rijeći državnog kancelara o njemačkoj prigravnosti za mir učinile su možda najviše dojme u Americi. Poslanič je zaključio, da nitko ne može da uskoleba njegovo pouzdanje, da je mir već na putu.

Dogodjaji na moru.

L o n d o n , 27. (D. u.) Lloydov ured javlja potopljene talijanskog parobroda „Ercole“ u Sredozemnom moru djelom neprijateljske podmornice.

Reuterov ured javlja da je potonuo spa njski parobrod „Aurora“ (2845 t).

R i m , 27. (D. u.) Agencija Stefani javlja o potopljenu talijanskog parobroda „Cornilliano“.

Poseđade su se talijanskih jedrenjaka Oreliano, Roberto i Ginesta spasile.

Z e n e v a , 27. (D. u.) List „Radikal“ javlja: 17 ili 18 o. m. naša je bliza afričke obale po jedna engleska i francuska torpedica na minu. Torpedinje su izgubljene; poseđade su se spasile.

Razni brzojavi.

R o t e r d a m , 27. Stanje je blivog ratnog ministra Gallieni žaljenja žaljenje, tako te se može računati na njegovu smrt.

B e c , 27. (D. u.) Umro je bivši francuski ratni ministar Gallieni.

L o n d o n , 27. (D. u.) Bio je potopljen engleski parobrod „El Argentino“ (6809 t) i talijanska jedrenjaka „Australia“ (1586 t).

Neprijateljski ratni izvještaji.

Rusija.

P e t r o g r a d , 26. Službeni izvještaj od 25. svibnja:

K a u k a s k a f r o n t a .

Jugozapadno od Trapezunta suzili smo 21. svibnja mnogo turskih navalnih pokusaja. Nas je kolona, koja napreduje prema Geumuskani, 71 km jugozapadno od Trapezunta, protjerala Turke iz utvrđenih položaja na sjevernom Taurusu.

Perzijska fronta.

Napreduje prama Mosulu osvojile su naše čete Serdeči, 40 km zapadno od Sakiza.

Franuska.

P a r i s , 25. Službeni izvještaj od 24. svibnja u 3 sati popodne:

Na ljevoj obali Moze porasla je tekom dana djelatnost neprijateljskog topništva protiv naših položaja na vrhu 304. Na desnoj su obali Moze

